Cancellation of Rice Mill Licence

489. Sri S. H. PUTTARANGANATH (Belur).—

Will the Minister of State for Food and Civil Supplies refer to the reply given to starred Question No. 451 on 8th April 1968 and state :—

(*a*) whether it is a fact that the licence granted to Sri A. P. Puttaswamy to run a rice mill was cancelled by the departmental people on the direction given by the former Minister for Food and Civil Supplies, if so, on what grounds the licence was cancelled ;

(*b*) whether it is a fact that the present Minister of State for Food ordered his subordinates to renew the same licence to the said school master ?

Sri B. VITHALDAS SHETTY (Minister of State for Food and Civil Supplies).—

(*a*) No. However, having come to know that Sri Puttaswamy had not disclosed the fact that he was Government School Master when he applied for grant of a Rice Mill Permit, the Director of Food and Civil Supplies requested the Deputy Commissioner, Hassan, not to renew until further orders the rice mill licence of Sri Puttaswamy which had expired on 31st December 1967.

(*b*) On further consideration of the facts of the case, it was found that there was no valid ground to withhold the renewal of Rice Mill Licence held by Sri Puttaswamy who had retired from service and the Director of Food and Civil Supplies was asked to advise the Deputy Commissioner, Hassan to renew the same.

Lease of land for the Congress Exhibition at the Subhas Nagar Tank, Bangalore

2-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳಂಥ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ತಾನು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು, ಆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಈಡು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಎಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಬೆಳಸಿದ್ದೀರಿ ! ಕೊಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕಂಥ ಭೂಮಿ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಈಡುಮಾಡಿ ಈ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿ ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಖಜಾನೆಗೆ ನಷ್ಟ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರು ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಏನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒತ್ತಾಯ ಬಂತೇ ? ಆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಇದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೆ ; ಅಲ್ಲದೆ ದೊಡ್ಡ ದಂಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಸಚಿವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಿಕ್ಕಹೇಜೆ).—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಒಂದು ಅಡ್ಜರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ವಿಚಾರ ಏನಾಯಿತು, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸುಭಾಷ್ ನಗರ ಕೆರೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನೀವು ಅಡ್ಜರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು 12.5 ಗಂಟೆಗೆ ನೀವು 2 ಗಂಟೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನಾಳೆ ಅದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಜನರಲ್ ಡಿಬೇಟ್ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಈಗ ಒಂದು ನೋಟೀಸ್ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟರೆ 6 ಗಂಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಇದು ಅತಿ ಜರೂರಾದ ವಿಷಯವಾದುದರಿಂದ ಈವಾಗಲೇ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರೀಕರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವಂಥ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ಈಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬರೆದುಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಟೈಂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಬರೆದುಕೊಡಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಲೀಡರ್ ಆಫ್ ದಿ ಅಪೊಸಿಷನ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ರೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ತಾವು ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿ, ಗರಾಟೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ತಮ್ಮ ಪಾಯಿಂಟ್ ಮೇರೆ ಏನಾದರೂ ಉತ್ತರ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಜನರಲ್ ಡಿಬೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ, ಈಗ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು,—ಸ್ವಾಮಿ, ಅದೇ ಜಾಗಕ್ಕೆ 2 ಲಕ್ಷ್ಕೆಕೊಡುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಬೆಂಗಳೂರು–ಕೋಜೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಜನತಾಪಕ್ಷದವರು 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸುಭಾಷ್ ನಗರದ ಗ್ರೌಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು 1956ರಲ್ಲಿ. ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸುಭಾಸ್ ನಗರ ಗ್ರೌಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ.....

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲ, 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ,

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅವರು ಈ ಊರಿನವರು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಹೇಳಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೇಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನಾದರೂ ಮಾತನಾಡದೆ ನನಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು 1956ರಲ್ಲಿ. ಅದಕ್ಕೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವಂಥದ್ದು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸಿದವರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಈಗ ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಆ ಜಾಗ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದವರ ಪೈಕಿ ಕೆಲವರು ಈವೂತ್ತು ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ.....

(ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಮಾತನಾಡಲು ಎದ್ದರು)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚೆನ್ನಯ್ಯ.—ಮಧ್ಯೆ ಮಾತನಾಡಲು ನಮಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ. ಅನಂತರ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚೆನ್ನಯ್ಯ.—ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡುವಾಗ ಮಧ್ಯೆ ಏನಾದರೂ ಕೇಳುವುವಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಏನಾದರೂ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಪರವಾನಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತವರು ಎಂದರೆ ಯಾರು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಏನು ಹೇಳಬೇಕು, ಏನು ಬಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಬಿಟ್ಟ ವಿಚಾರ. ನಾನು ಹೇಳಿದೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಪಾಠ ಕಲಯಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕಲಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

Sri VEERENDRA PATIL.—I am making the statement because the Hon. Leader of the Opposition wanted me to make a statement. If the House is not anxious to listen to me, I do not want to make a statement.

Mr. SPEAKER.—I want to know whether the hon. Members want to listen to the Hon. Chief Minister's statement.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮೊದಲು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ನಲ್ಲಿನಲು ಅವರ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನಮಗೇತಕ್ಕೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರಿಗೋಸ್ಕರ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸಭೆಗಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಭೆಯಲ್ಲರುವ ನದಸ್ಯರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಹೈಕಿ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ರವರೂ ಒಬ್ಬರು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಯಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದು ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಮಧ್ಯೆ ಬೇಕಾದರೆ ಮಾತ ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಸುಭಾಷ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ಆಗಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಕಟ್ಟಡವಾಗ ಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸುವವರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ಬಹುಶಃ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅದೇ ಕೊನೆಯಲ್ಲ. ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವ ಸಮಿತಿಯು ಒಪ್ಪುತ್ತದೆಯೇ, ಒಪ್ಪಿದರೆ ಯಾವ ಕಂಡಿಷನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ, ಎಂಬು ದನ್ನು ತಿಳಿದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಇಷ್ಯೂ ಆದಮೇಲೆ ಫೈನಲ್ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವ ಸ್ಥಳ ಯಾವ ಕಂಡಿಷನ್ನಿನಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಅದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಯಿಕವಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಯಿಕವಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ನಡೆಸಲು ನಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಆರ್ಡರನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿನಯದಿಂದ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಖಾಯಮಾಗಿ ಒಂದು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಸರಕಾರದ ಮುಂದಿದೆ. ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವಾಗ ಸರ ಕಾರವೇ ಏಕೆ ಅದನ್ನು ನಡೆಸಬಾರದು ! ಈ ವಿಚಾರ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆಯೇ ! ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದು ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಹೀಗೆ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಸರಕಾರ ಅಥವ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಈ ಜಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಖಾಯಮಾಗಿ ಏಕೆ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಾರದು ? ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಅವಕಾಶ ಕೈಬಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಬಹುಶಃ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ಸ್ಥಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸ್ಥಾಯಿಕ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಎಗ್ರಿಬಿಷನ್ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಕಂಡೀಷನ್ ಯಾವರೀತಿ ಹಾಕಬೇಕು, ಏನು ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕಬೇಕು, ಪ್ಲಾನ್ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ತಪಶೀರಾಗಿ ಇಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ದೇಶದ ಹಿತ, ರಾಜ್ಯದ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಅಲ್ಲದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಸ್ಥಾಯಿಕವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಮುಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶಾಶ್ವತವಾದ ಒಂದು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ, ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅನ್ನುವುದು ಒಂದು. ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ನೀವು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಅವರು, ಸಂಯುಕ್ತ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು, ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರು, ಜನಸಂಘದವರು, ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು, ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು, ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಭಾಷ್‌ನಗರದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವಂತಹ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ! ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದಿಂದ ಬಂದ ಪೂರ್ತಿ ಹಣ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಅನ್ನುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ದಯಾದಂದ ನಾಗರ್‌ರವರು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಮೊದಲು ಅಂಗೀಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಉಂಟೇ! ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಟಾಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಪತ್ರ ಬರೆದದ್ದು ಉಂಟೇ? ಆನಂತರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೂ ನಿಮಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದು ಆ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರು ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸದಂತೆ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದು ಉಂಟೇ? ಈ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಪಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಯವರು, ಎಸ್.ಎಸ್.ಪಿ. ಯವರು, ಜನಸಂಘದವರು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪಾರ್ಟಿಗಳವರು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಹೇಗೆ ಅಂತ ಮಾನ್ಯ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಕೇಳಿದರು. ಈಗ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿರುವಂತಹದು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಸಮಿತಿಯವರು ಆ ಸ್ಥಳ ನಮಗೆ ಸ್ಥಾಯಿಕವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದು ಇವತ್ತು ಕೇಳಿದ್ದಲ್ಲ, ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಬಹುಶಃ ಎರಡನೇ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಾರ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೂ ನನಗೆ ನೆನಪು ಇದ್ದಂತೆ ಅಲ್ಲ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು ನ್ಯಾಷನರ್ ಫೇರ್ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ಸ್ಟಾರ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅನಂತರ ಏತ್‌ದ್ರಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ನಾನು ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಥವಾ ಮುತ್ತಿನ್ನೇನಾದರೂ ಕೇಳಿದಾಗ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಜನ್ನಯ್ಯ.—ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು, ಪುನ: ಬೇರೆ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನ್ಯಾಷನರ್ ಫೇರ್ ಅಂತ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವ ಜಾಗ ನಮ್ಮದು ಅಂತ ನಾವು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತಕರಾರು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಮಿಲಿಟರಿಯವರು ತಮ್ಮದು ಅಂತ ಅವರು ತಕರಾರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಷನರ್ ಫೇರ್ ನಡೆಸಬೇಕೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಮಿಲಿಟರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಅವರು ಪರ್ಮಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ನನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ.

. ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಆ ಜಾಗ ಯಾರದು ಅಂತ. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಕೂಡದು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆ ವಿಚಾರ ಬೇರೆ. ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಏನರ್ಥ!

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಬಹುಶಃ ಸರ್ವಜ್ಞನಾಗಿದ್ದರೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ತಕ್ಷಣ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆಯೋ ನಮಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಅದು ನ್ಯಾಷನರ್ ಫೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾರ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಹಾಕಲಾರದೆ ಅವನ್ನು ಎತ್‌ಡ್ರಾವಾಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಒಮ್ಮೆಯೇ ಹೇಗೆ ಇಲ್ಲ ಹೇಳಲಿ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಇವರು ಸ್ಟಾರ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಮೊದಲು ಪ್ರಾಮಿಸ್ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಇವರು ಒತ್ತಾಯ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮೊದಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಆಮೇಲೆ ಏಕೆ ಆದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದರು? ನಾನೇನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದಯಾನಂದಸಾಗರ್ ಅವರಿಗೆ ಸಪೋರ್ಟ್‌ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ವಚನ ಕೊಟ್ಟು ನಂತರ ಅದನ್ನು ಹಿಂದುರುಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇವರು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರು ಮೊದಲೇ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರು, ಇನ್ನಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಯೋಚನೆಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಇದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರರ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ, ಇದು ಈದೇಶದ ಹಾಗೂ ಜನಗಳ ಹಿತದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶ ಆಗಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದರಿಂದ ವರಮಾನ ಬರಬೇಕು. ಇದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರ ವರಮಾನದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಆಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ತಕರಾರು ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೂ ನಹ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಈ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೇ ಕೊಡದೆ, ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಒಂದು ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ, ಒಳ್ಳೆಯದು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಒತ್ತಾಯಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಇದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು. ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಿಯಿಂದ ಒಂದು ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಜಾಗವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೇ ಬಿಡಬೇಕೇ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಇನ್ನೂ ಆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರಬೇಕಾದರೆ, ಕೊನೆಯ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಆ ಜಮೀನು ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಜ್ಯೋರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಕಾರ್ಪೊರೆಷನ್ನಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರ ಹತ್ತಿರ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಅಂತ್ಯ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ರೀತಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಭರವಸೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾವರೂ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅದು ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಭೂಷಣಪ್ರಾಯವಾದ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ಬರುವಂತಹ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅನೇಕ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಶನರಿ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಾಗ, ಅಲ್ಲ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲವೋ, ಅಲ್ಲ ಮಾಡುವಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು ಕಷ್ಟ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ರೀತಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತಾನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಈ ಮಾತು ಮುಗಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಮತ್ತು ಸಭಾನಾಯಕರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂತುಕೊಂಡು ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ. - ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿ, ಸ್ವಾಮಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಹೇಳುವ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಎರಡು ವಿಧಾನ ಇದೆ. ಒಂದು ಈ ಮನೆಯ ಓಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಆಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು. ಅದಲ್ಲದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಇಲ್ಲಿ ಕೂತು ಅವರು ಒಂದು ಹೇಳುವುದು, ನೀವು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದು? ಇದು ಒಂದು ಡಿಂಗ್ ಡಾಂಗ್ ಫೈಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈಗ ಮನೆಯನ್ನು ಅಜರ್ನ್ ಮಾಡಲೋ?

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅಡ್ಜರ್ನ್ ಆಗಲಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪದೇ ಪದೇ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವುದು ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಏನು ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಎದ್ದುನಿಲ್ಲುತ್ತೀರಿ, ಕೂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ನಾವು ಏನು ಮಾಡೋಣ?

2-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಏನು ಮಾಡೋಣ. ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ, ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರೆ, ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು. ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ! ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಏನಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ತಾವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೇಳಿ. ತಾವು ಶ್ರೀವಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಡಿ.

Mr. SPEAKER.—I am requesting all the hon. Members to decide the matter in a constitutional way. As I said, there are two ways of doing it. It is apparent that there is difference of opinion and that difference can be resolved by a vote in this House or by private discussion. Let us stop this discussion and go over to the important subject of General Discussion on the Budget. We are hard pressed for time and several hon. Members want to take part in this discussion. Hon. Members can bring up this matter in the course of the debate.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಿಷಯ ಏನಿವೆ ಇದು ಬರೀ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಲ್ಲ, ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ವಿಚಾರ. ಸರ್ಕಾರ ಬಿಗಿ ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಎಂದರೆ ಸುಭಾಷ್ ನಗರವಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಾವುಟ ಹಾರಿಸಿ ಅವರು ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು

ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪಕ್ಷದ ಹಿತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನೀತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ. I am prepared for a talk even now. If the Hon. Chief Minister wants something else, we are prepared for that also. I do not want to make a threat like that but I wish to mention that the people are agitated over this issue. I am again appealing to the Government to give up the idea of giving this costly land to a political party.

Mr. SPEAKER.—I understand that the matter is not yet decided and is still under negotiation.

(*Several members stood up and began to speak simultaneously*)

Mr. SPEAKER.—In view of this confusion, I adjourn the House for half an hour. The House will meet again at 3 P.M.

The House adjourned at Thirty-five Minutes past Two of the Clock and reassembled at Forty-five Minutes past Three of the Ctock.

(Mr. SPEAKER in the Chair)

Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs).—Sir, it is a matter for regret that the House had to be adjourned on a very, very small matter.

(*Interruptions*)

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಲೂಟಿ ಆಗಕ್ಕೆ ವಿಷಯ ಇದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯವಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಕೇಳೋಣ. ತಮಗೆ ದೊಡ್ಡದು ಅನ್ನಿಸಿದು ಅವರಿಗೆ ಸಣ್ಣದಿರಬಹುದು, ತಮಗೆ ಸಣ್ಣದು ಅನ್ನಿಸಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡದು ಅನ್ನಿಸಬಹುದು.

(ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಒಟ್ಟಿಗೇ ಎದ್ದು ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು.)

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಗ್ರಾಂಡ್ ಫಾದರ್ಸ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಅಲ್ಲ.....

Sri K. PUTTASWAMY.—I do appreciate the feelings of the hon. Members. Sri Nanje Gowda was heard to say—if I am wrong I will apologise, that it is not my grandfather's property. It is no doubt true that it is not my grandfather's property, but that is the property belonging to the entire 2½ crores of people and I am one of them. I never meant that it was a small matter. It is a matter which has agitated a fairly sizable section of this House. What I was referring to was the last portion, namely, the Leader of the Opposition wanting an assurance from the Chief Minister that he should have prior discussion and consultation of the matter with the leaders of several Opposition parties before taking a decision. The Leader of the House, the Chief

(SRI K. PUTTASWAMY)

Minister, made it very clear that a final decision has not been taken. When the Leader of the Opposition wanted an assurance, what the Chief Minister said was that it would be rather difficult for the Government to give such an assurance as that would set up a wrong precedent Perhaps the Leader of the Opposition did not expect the Chief Minister to give an assurance of consultation on every matter. Perhaps what he was referring to was this particular matter.

We know this is fairly an important matter. Let not my hon. friends think that I am small enough to think that this is a very small matter. I know it is twelve acres of land and the adjacent land had been sold at Rs. 125 per sq. yard to a corporate body which is functioning under the Government. I do not feel that it is small matter. But now the point at issue is, whether the Chief Minister has to consult the leaders of the Opposition parties before taking a final decision in this matter. Sir, under a democratic set up, whenever any Member desire to discuss—whether he belongs to this Party or tha Party—it is the duty of those in charge of the administration to give an opportunity to discuss the matter and then take any decision they like. So far as this particular instance is concerned, I do not think the Chief Minister would refuse to consult the hon. Members, especially the Leader of the Opposition. Therefore, I feel that if the Leader of the Opposition has in his mind only this particular instance and discussion on this matter before the Government takes decision, I do not think there would be any difficulty for the Chief Minister to consider this very favourably. I would like the Leader of Opposition to make his position clear to enable the Chief Minister to make his position clear in respect of this matter.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ—ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿದುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕನ್‌ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡಲಿ. ಸರಕಾರದವರು ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದವರನ್ನೂ ಕರೆಸಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಎಲ್ಲರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನೂ ಪಡೆದು ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸುಭಾಷ್ ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಲೀಸ್ ಮೂಲಕ ಅಥವ ಖರೀದಿಯ ಮೂಲಕ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅರಿಕೆ ಸರಕಾರದ ಮುಂದಿದೆ. ಸರಕಾರ ಏಕಾಏಕಿ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಅರ್ಜಿ ಬಂದರೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು, ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು, ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರುವುದು ಅಪಾಯಕಾರಿ. ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪುನಃ ಹೇಳುವುದು ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಏಲೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈ ಸಭೆಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ನಂಬಿಕೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ, ಆದರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಯಾವುದೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ನಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಭೂಮಿಯು ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಆ ಜಮೀನು ಸೇರಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಭೂಮಿ ಯಾರಿಗೆ ಸೇರಿದೆ ಎಂಬುದು ಇನ್ನೂ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿಲ್ಲ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಬಹಳ ವರ್ಷದಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನೀವು 90 ವರ್ಷಕ್ಕೆ 100 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ದಾನಕೊಡುವುದಾದರೆ ಇದು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. 90 ವರ್ಷ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆಯೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೇನೋ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆನರ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸರಕಾರ ಪುನಃ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದು ಕೆಲವು ವಕೀಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದು ಬೇರೆಯ ವಿಷಯ. ಇದು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿರುವುದು. ಈಗ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಚಳುವಳಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಿಂದ ಬರುವ ಹಣ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಾದರೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲ ಕೆಲವು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲ ಸರಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳೂ ಕಡಿಮೆ ಬಾಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಪಡೆಯಲಿ. ಅಲ್ಲಿ ಮನರಂಜನೆಗೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಲಿ. ಜನರು ಹಣ ಕೊಡುವರು. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗ ರಾಟರಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಿಂತ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸಲಿ. ಅದರಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹತೋಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಪ್ರತಿ ದಿವಸ 2–3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಗೊಂದಲವೂ ತಪ್ಪುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಜೊತೆಗೆ ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸಹ ಗಮನಿಸಿ, ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಎರಡು ವಿಚಾರ. ಸುಭಾಷ್ ನಗರದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗ ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ, 1 ಕೋಟಿ 45 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅದು ನಮ್ಮ ಜಾಗ, ಅದನ್ನು ಇತರರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಅಲ್ಲ ಕೆಲವು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನತತವಾಗಿ ಇದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಜಾಗ, ಸರಕಾರ ಅದನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ 50 ವರ್ಷಗಳ ರಿಕಾರ್ಡಿದೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ, ರಿಜಿಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ದಾಖಲೆ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಇದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ಜಾಗ. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೇ ಸೇರಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿದೆ, ಹೀಗೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ದಾಖಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಡೀ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರುವಾಗ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

4-00 P. M.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು; ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಸುಭಾಷ್ ನಗರದ ಮೈದಾನದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲೂ ಸಹ ಒಂದು ಭಾಗ ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಸೇರಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುವುದು ಅಂತ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ತಕರಾರು ಇರಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ರೈಟ್ಸ್ ಯಾರದು ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ಈ ತರಹ ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಪುನಃ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗರೇ ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಒಂದು ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕನಕ್ಕೂ ಹಣ ತುಂಬುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಭಾಷ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಸ್ಟಾರ್‌ಗಳು ಏಳುತ್ತಾ ಇವೆ, ಮುಗಿದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಲ್ ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಷರತ್ತಿನಮೇರೆ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದೆ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾಯಿಕವಾಗಿ ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್ ಆಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೀವು ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ ಆ ರೀತಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ದಿನಂಪ್ರತಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಮುಂತೆ ಅನೇಕ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮುನ್ನ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಭಯ ಎಂದರೆ ಇದನ್ನೇ ಒಂದು ಪ್ರಿಸೀಡೆಂಟ್ ಅಂತ ಮುಂದೆ ಕ್ವೋಟ್ ಮಾಡಬಾರದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದೆ ಈ ತರಹದ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಳವಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು, ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟ್ ಅಂತ ಕೋಟ್ ಮಾಡದಂತೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸುನಿದೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Leave of Absence to Sri G. N. Desai—Grant of

Mr. SPEAKER.—I have received a letter dated 24th February, 1969 from Sri G. N. Desai, Member, Legislative Assembly requesting under Rule 18* for leave of absence from attending the current sittings of Assembly till March 15th, 1969 due to ill-health.

Is it the pleasure of the Assembly that permission be granted to Sri G. N. Desai from being absent from attending the curernt Sittings of the Assembly till March 15, 1969?

HON. MEMBERS.—Yes.

Mr. SPEAKER.—Permission to remain absent is granted.

I now call upon Hon. Member Sri T. R. Shamanna to continue his speech.

Point of Order *re* : discrimination between members by the Chair

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರದ ವೇಳೆಯಲ್ಲ ನಾನು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾರೋಪ ಎತ್ತಿದ್ದೆ ಆಗ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ವೇಳೆಯಲ್ಲ ಕ್ರಿಯಾರೋಪ ಎತ್ತುವುದ ಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ತೆಗೆದರು, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಈಗ ಆ ಕ್ರಿಯಾರೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರ್‌ರವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದರು. "I am being discriminated by the Chair" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನೀವು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಪದೇ ಪದೇ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರು ಪದೇ ಪದೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ತಾವು ಒಂದು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿರಿ—ಆ ಪದಗಳನ್ನು — ಆ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಅದನ್ನು ಅವರು ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ನಾನಾದರೂ ಈಗ ಎತುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಕ್ರಿಯಾರೋಪ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ವಾಕ್ಯ ಏನಿದೆ ಅದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ ಅದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೇಲೆ ಆರೊಪಣೆ ಬರುವಂತಹ ಮಾತು, ಆ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಕ್ಷಮಾಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—Let the hon. Member Sri B. P. Gangadhar state clearly.

Sri B. P. GANGADHAR.—Sir, I did not follow what the Minister said.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—"ನೀವು ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಸ್ಪೀಕರ್ ಎಂದೆಂದೂ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ವ್ಯಾಖ್ಯಕ್ಕೆ 3-4 ಜನರು ಎದ್ದು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ಹಾಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡಿದಂತೆ ಅಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆವಾದನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬರೀ ಜೀರ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಡೀ ಸಭೆಗೆ ಅನ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಕಾಪಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ. Before I say anything, I want to go through the proceedings as to how it is recorded, because I feel that I have not expressed in that language ; that is not the language that is used by me. Let a copy of the proceedings be made available to me.

Mr. SPEAKER.—The office will give a copy of that portion of the proceedings to the hon. Member.

Lease of Land for the Congress Exhibition at the Subhash Nagar Tank, Bangalore

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು).—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳ ನಾಯಕರುಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ಒಂದು ಅಂತ್ಯ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಒಂದು ಸಂದೇಹ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—When the atmosphere has been cleared, I request the hon. Member not to add to the bitterness.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಈ ಜಪಾನಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಕೇಳಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು, ಆಮೇರೆ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯೇ ? ಇಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಈ ರ್ಯಾಂಡ್ ಡಿಸ್‌ಪೋಜಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ನಾವು ಹೇಳಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇರೆ ಬದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತದೆಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಲ್ಲ. ಅಂದಮೇರೆ ನೀವು ಹೇಳುವುದು ಹೇಳಿ, ನಾವು ಮಾಡುವುದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆ ?

Mr. SPEAKER.—Let the matter lie over as it is. I request the Member not to try to complicate the things in the interest of smooth working of the House.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು).—ಬೀನುವ ದೊಣ್ಣೆಗೆ ತಲೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಆಯುಸ್ಸಂತೆ. ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ರೀತಿ. ಆದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾನು ಮಹಾರಾಜ, ನೀವು ಪ್ರಜೆಗಳು, ದೂರು ಕೊಡಿರಿ, ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ವರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವ ರೀತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

Sri S. V. AGNIHOTRI (Dharwar Rural).—I rise to a point of order.

Mr. SPEAKER.—Under what rule ?

Sri S. V. AGNIHOTRI.—It is under convention.

Sri S. BANGARAPPA (Sorab).—When there is no point, there can be never any point of order.

Mr. SPEAKER.—When the hon. Member rises, should I not listen to him ? I have already indicated to the hon. Members that whenever they rise to a point of order they should indicate in the first instance what particular rule or provision of the regulatory procedure is violated and then substantiate the point. The hon. Member is explaining. Should I not hear him ?

Sri K. H. PATIL (Hubli).—When the Speaker is convinced that the State's interest is in clash at the hands of the Government, it is within the discretion of the Chair to suspend the rules and allow the House to get proper replies from the Government.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ.—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ರೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ನೋಡಿ ರೂಲ್ ಕೋಟ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಕೆಲವೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಕನ್‌ವೆನ್‌ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೊಸಬರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನನ್ನ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚತರಗತಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರು, ಅವರ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಗಣ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಜಾರಿಯೊಳಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದವರ ಹೆಸರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಮಾತನಾಡಬಾರದೆಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ನಿಯಮವಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪ, ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ, ಅಜ್ಜ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಸಿ ಅವರ

ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗೌರವ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಅಪ್ಪ, ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಜನರನ್ನು ಕರೆಸಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಾವು ನಡೆಯಕೊಟ್ಟರೆ ಎರ್ಡಾ ಸದಸ್ಯರೂ ತೊಂದರೆಗೊಳಪಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ದಯಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದವರ ಮತ್ತು ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಲ್ಲಿರುವವರ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲ ತರುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ರೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ರೂಲ್ ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ, ಹಾಗೆಯೇ ಅವರಿಗೂ ತಾವು ಕೇಳಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಅನುಭವಸ್ಥರು, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಒಂದು ಕನ್‌ವೆನ್‌ಷನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ರೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಆಮೇಲೆ ರೂಲಿಂಗ್ ವಿಷಯ ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ನೋಡಿ, ನನ್ನ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬಡ್ಜೆಟ್ ಚರ್ಚೆ ಕಾಲದಲ್ಲ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಅವರಿಂದ ಉತ್ತರ ಬರಲಲ್ಲ. ಬಡ್ಜೆಟ್ ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಈ ಕಥೆ ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲಗೇ ಮುಗಿಯುವಲ್ಲ. ಇದು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಸ್ಪೀಚ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಲ್ಲ ಮುಗಿದಿದ್ದು ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗಾಗಲೇ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರು ಹೇಳಿದರು, ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ನಾಯಕರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. The matter should stand there. ಯಾವುದೇ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಇದೆ. The matter is entrusted to the Leader of the Opposition and therefore the Leader of the House will consult him and the matter should end there. Nothing is going to happen. ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಟಮಾಟಿಕರ್ ಫಾರ್ಮುರಾ ಅನುಸರಿಸಬಾರದು. Hon. Member should construe matters as an advocate. He should not try to add to the trouble. We are losing time. Hon. Member should know that we are spending thousands of rupees every day in this House.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರ ವಾದ ಇಷ್ಟೇ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಎರ್ಡಾ ನಾಯಕರನ್ನು ಕರೆದು ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಬಹಳ ನಾಜೂಕಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಲ್ಲ.

Sri H. N. NANJE GOWDA,—If the lands are disposed of tomorrow the people will fix the responsibility not only on the Government, but on the Leader of the Opposition if they are not convinced and if their opinion is not carried out. It is not a simple matter.

Mr. SPEAKER.—In my view the opinion of the House is final. It is not the opinion of one section or the other. He has given certain assurance and therefore, the matter should end there. The members should have confidence in their leader. I cannot compel the Chief Minister to make a statement.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I want Sri Shivappa to have a fixed responsibility in this matter. Nothing of that sort is forthcoming. The proceedings will show that.

Mr. SPEAKER.— I request the hon. Member not to raise the problem again.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಶಿವಪ್ಪನವರಿಗೆ ಅವರು ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಗೆ ನಮ್ಮ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ಮುಗಿಯುತು ಎಂದು ಒಂದು ಡಿಸಿಶನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 99 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಲೀಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ? This matter is a vital matter costing crores and crores of rupees. We want this matter to be settled. Let the State Government run the show. We want to give them full support. If the Government wants to give the land to a particular party, our protest, warning and everything is there. ಇವರು ದೇಶದ ಸೊತ್ತು ಲಪಟಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಿ.

†Sri K. H. PATIL —The party in power in enjoying the benefits of that property and this House is only anxious to know the exact opinion of the Government. The very same Government wanted to acquire Ramapriya building at a very high cost. When such is the attitude of the Government, there is no wonder if they give this bit of land at this rate to their Organisation. No prudent Government would do like this. The opinion of this House is against giving this land. Therefore it is our desire that the Leader of the House and the Leader of the Opposition should make us feel that no wrong act will be done. Our interest should be safeguarded. There is no remedy left for us except urging the Government to come forward with a statement. Therefore, I earnestly request the Speaker to give protection to the Hon. Members of this House and see that this malpractice is stopped and such things are brought to order. The Leader of the House has said that the Government has decided to give it on lease. I is party will be benefited by this deal. This is nothing but swindling the public money. There is an offer of Rs. 50,000 from Janatha Party. But the Leader of the House wants to lease it to his party. herefore our blood is boiling when we hear all these things. We are not in a mood to follow the constitutional method when things have not been done fairly. We are here to co-operte and respect the Chair but at the same time we would like you to understand our feelings also.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು, ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಖೈರು ತೀರ್ಮಾನ ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಮಾರೋಚಿಸುತ್ತೀರಾ ಎಂದಾಗ, ಅದಕ್ಕೂ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎರ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ. ಅದು ಅಡ್ಡಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ದೀಪ ಇಟ್ಟು ಹಾಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಡಿ, ಅಥವಾ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಿಬಿಡಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಏನೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾರೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈಗ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ವಿಚಾರ, ದೇಶದ ಆಯವ್ಯಯದ ವಿಚಾರ, ಚರ್ಚೆಯಾಗುವುದು ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ದೇಶದ ಸೊತ್ತು, ದೇಶಕ್ಕೆ ಇರಲಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಶ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಏನು ಅರ್ಥ ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸ್ಪೀಕರ್, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ದೇಶದ ಸೊತ್ತು ಹೀನಾಯವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಯ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಹಲವು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಲು ಎದ್ದು ನಿಂತರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಅದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಸ್ತಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

4-30 P.M.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗರೇ (ಕಾಗವಾಡ್).—ಸ್ಪೀಕರ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವರು ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ 25 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸದೆ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಹಾತಾಯಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗರೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಗೌರವ ಇದೆ.

Sri B. P. GANGADHAR.—This is an important matter. Let an assurance be given by the Government that thay will not dispose of this property and this public property will be retained.

Sri K. PUTTASWAMY.—I am not going to give any assurance.

(*Several members rose to speak*)

Sri B. P. GANGADHAR.—This is a very important matter and we are more serious about this matter more than the budget. We are particularly interested to see that this public property is saved to the State.

Mr. SPEAKER.—I know that every hon. Member here is as anxious as hon. Members Sri Gangadhar or Sri Nagaraj or Sri Nanje Gowda. I am sure Government is not going to part with this property in favour of anybody.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Shall I give you an example, Sir. This very Government has disposed of about 52 acres of revenue land. I have got evidence to prove that.

Sri B. P. GANGADHAR.—What we want is that good sense should prevail upon the Government in the interest of the State to retain this public property with the Government.

Mr. SPEAKER.—I cannot compel the Hon. Minister or anybody to give an assurance. Under what provisions of the rules or Constitution can I compel the Hon. Minister to give an assurance on the matter? ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ನೀವು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಎಂದೂ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಆ ಅಧಿಕಾರ ಈ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಇಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ನಿಂತರು).

(*Interruptions*)

Smt. K. LEELAVATHI RAI (Bantwal) I rise to a point of order, Sir.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Sir, there cannot be any point of order when the Hon, Speaker is on his legs.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೊದಲು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಇದೇ ರೀತಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಯಾವ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರ ಸರ್ಕಾರ, ಎಂದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೂ ಕೂಡ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದೇ ರೀತಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಆದಂತಹ ನಿರ್ಣಯ ಮಾತ್ರ ಖಾಯಂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ವೇಳೆಯೆರ್ಲಾ ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಮುಂದೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಜನರಲ್ ಡಿಸ್‌ಕಷನ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದು ಇದೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋವಾಲಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆಯವ್ಯಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾತುರ ಇದೆಯೋ, ಅಷ್ಟೇ ಕಾತುರ ಈ ಮನೆಗೂ ಇದೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಇದೆ. ತಾವು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಅಡ್ಜರ್ನ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಕೆಲವರು ಒಳಗಡೆ ಬಂದು ನಮಾಲೋಚನಾ ಸಭೆ ಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈಗ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ಭರವಸೆ ಸರ್ಕಾರ ದಿಂದ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ವಿಷಯ ಎನ್ನುವುದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರು ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹೇಳಿಕೆ ಅಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಭರವಸೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಂದು ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಭೂಮಿ ಇನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಸೇರಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾದ ವಿಷಯ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು 99ವರ್ಷದ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಅವರಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ಈಗ ಒಳಗೆ ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಬಂದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದಿದ್ದರು. Will you give us a categorical assurance that this land would not be leased out to Congress for 99 years? ಒಳಗೆ ಒಂದು, ಹೊರಗೆ ಒಂದು ಹೇಳುವು ದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ ತೆಗೆಯುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಾವು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾಫಿ ಕುಡಿದು ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ತರುಣ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೂ ಅನುಮಾನಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಮಗೆ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಸಿ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಎಳೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ತಾವು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವತ್ತು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಒಂದು ಪಕ್ಷವೂ ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರದರ್ಶನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ ಬಾಡಿಗೆ ರೂಪ ದಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ ಆಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಚರ್ಚೆ ಯನ್ನು ಉಪಶಮನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳುವುದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡಬಲ್ಲವರು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ತಮಗೆ

ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನೀತಿಯಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕೂಗಾಟ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ 99 ವರ್ಷಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ದಾನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉದಾಹರಣೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಹಮ್ನಾಬಾದ್).—ಆಗ ರಾಜರುಗಳ ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅದ್ದರಿಂದ ಆ ಕಾಲ ಹೋಯಿತು. ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವ ಸ್ಟಾರ್‌ಗಳಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ನಮನಾಗಿ ಹಂಚಬೇಕು. ತಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಫೈಲ್ ನೋಡದೆ ತಪ್ಪು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟೆ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೂರು ತರಹ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೇ 99 ವರ್ಷದ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತರಲಿ. ಅದು ಬಹುಮತದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಲೆಬಾಗುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೆಂದುಕೊಂಡು ಯಾವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಸಹ ತನಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ತೀರ್ಮಾನಗಳಿಗೆ ನಾವು ಭಾಗಿಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಇದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಉದ್ವೇಗದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಅತ್ಯವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜನತೆ, ದೇಶ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಿಂಚಿತ್ ಕಮ್ಮಿ ಯಾದರೂ ಸಹ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಕರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಣೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜಾಗ ಯಾರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಾದಾನ್ಪದವಾದುದಾಗಿದೆ. ಈ ಜಾಗದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಾಖಲೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಜಾಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಜಾಗದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸ್ವಾಚ್ಯುಟರಿ ಬಾಡಿ. ಅದು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನಡೆಸುವವರು ಈ ಜಾಗದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಾದವನ್ನು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಈಗ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಏನೆಂದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸು ಸಹ ಕಲಕಿದೆ ಎಂದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡುಗಂಟೆಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸು ಕಲಕಿದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತಳೆದರು. ಏನೆಂದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗ, ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಮುಖರಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದವರೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರ ಇಂತಹ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಂಶಯ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಜಾಗವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ವಿಚಾರವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಬ್ಬೆರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ. ಇದುವರೆಗೆ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಕಲಕಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅಂತಹ ಭರವಸೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಎಂತಹ ಭರವಸೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಹೊರತು ಅಖೈರಾಗಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಪೌರನಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಂತಹವರು ಮತ್ತು ನಗರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಳುಪಳಿಯೇ ನಡೆಯಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಲ್ಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಚಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದುದು ಇದರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಖೈರಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವಾಗ Loud thinking became an offence ಎಂದಂತಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಕೇಳುತ್ತ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈಗಲೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು. ಇದರಲ್ಲಿ 30 ವರ್ಷಗಳೇ ಇಲ್ಲವೇ 99 ವರ್ಷಗಳೇ ಮಾಡಬೇಕೇ ಇಲ್ಲವೇ ಯಾವ ಕಂಡಿಷನ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದು ಇನ್ನೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹಂಜೀ ಶಿವಣ್ಣ (ತರೀಕೆರೆ).—99 ವರ್ಷ ಎಂಬುದನ್ನು 999 ವರ್ಷಗಳು ಎಂದು ಮಾಡಿ ಆಗ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—999 ವರ್ಷಗಳೂ ಆಗುತ್ತವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಗೋಲ್ಫ್ ಕ್ಲಬ್‌ಗೆ ಜಾಗವನ್ನು 999 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಲೀಸ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಲೀಸು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂತೆಂತಹ ಕಂಡಿಷನ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬಾಡಿಗೆಯಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಗಂಟೆಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಡಿಸ್‌ಕಷನ್ ಆಗಿದೆ. 99 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಾವಕಾಶ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ (ಭದ್ರಾವತಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಲಾಡ್‌ಥಿಂಕಿಂಗು ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಡೀಟೇರ್ಸ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ವರ್ಕ್ ಔಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಂದರೆ ಸರಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. It is not loud thinking as you just now said. ಇದರ ಕಾಂಟೆಕ್ಸ್ಟ್ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಬಹಳ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮರೆತೆ. ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಖೈರು ತೀರ್ಮಾನವೇ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕರಾರು ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳವರೂ ಮೊದಲು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಒಪ್ಪುವ ಸ್ಥೇಜೇ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದು ಇನ್ನೂ ಅಖೈರು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸಿನವರು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇನ್ನೂ ಅವರನ್ನು ಯಾರು ಕನ್‌ಸರ್ಲ್ಟೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಈ ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಈಗ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಆದೇ ಅವಧಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಈ ಸಾಲಿಗೂ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಯೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಆಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಖೈರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ 99 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ 50 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ಇಲ್ಲವೇ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಇದಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದು ಯಾವುದೂ ಇನ್ನೂ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೊಡನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿರಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇನ್ನೇನೂ ಹೇಳಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡದೇ ಇಲ್ಲಿರುವ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್(ದೇವದುರ್ಗ).—ಸ್ವಾಮೀ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಜಾಗವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಕೊಡಬೇಡಿ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಕೊಡಬೇಡಿ, ಹರಾಜು ಹಾಕಿ ಬಿಡಿ. ಆಗ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ).—ಇವೊತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಇದು ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ವ್ಯವಹಾರ ಶಾಖಾ ಸಚಿವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಇದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಹಾಗಿರುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕನ್‌ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ನಾವು ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಸರ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವೇನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಿಚಾರಗಳು ಇದ್ದರೆ ಆಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಕನ್‌ಸರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮೀ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಕಾರದ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಬೇರೆ ಇತರ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಬೇರೆ ಇದನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮೀ, ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದುವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿರುವಂತೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅಖೈರಾಗಿ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಆದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಶಾಖಾ ಸಚಿವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಈಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತುಕಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೂ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅವರು ಈ ಮಾತುಗಳೊಂದನ್ನೂ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿ ಅವರು ಇಂದು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಈ ರೀತಿ ನಂಬಿಕೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಯಾವುದೋ ಬೇರೆ ಅರ್ಥ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಈ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದೇನಿದೆ?

5-00 P.M.

Sri B. P. GANGADHAR.—This is a very serious matter. A categorical assurance must be given by the Government that this Government property would be retained for the State.

Mr. SPEAKER.—I think there is much confusion. I have been a very impartial listener of what is going on. What I have understood is, there is a sort of contemplation in the mind of the Government to give the property to the Congress if certain conditions are fulfilled. It is merely a contemplation; it is no decision. The Hon. Chief Minister made it completely clear and the impression I carry is that there is no decision to hand over the property to the Congress for the purpose of its occupation.

Sri G. DUGGAPPA.—Government have taken a decision. Please look into the records.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—The Chair should not misinterpret the statement of the Minister or the opinion of the Government.

Mr. SPEAKER.—I have stated what has happened because there is confusion. I am not mis-interpreting anybody. I want the time of the House to be properly utilised.

Sri H. N. NANJE GOWDA,—The Leader of the Opposition should not be treated like that

Mr. SPEAKER.—The Leader of the opposition is properly treated.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಕಾಂಟೆಂಪ್ಲೇಷನ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರೂ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಡಿಸಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಆದರೆ ಸೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು. ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗದೆ ಇದ್ದರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರನ್ನಾಗಲಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನಾಗಲೀ ಕೇಳುವ ಪ್ರಮೇಯ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಡಿಸಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ, ಬಿಡಬೇಕೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ (ಹುಣಸೂರು).—ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ನೋಡಿದರೆ ನಮಗಂತೂ ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೊಂದಲವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳುವುದನ್ನೂ ಕೇಳಿದೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು 2—3 ಸಾರಿ ಹೇಳುವುದನ್ನೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಶಿವಪ್ಪನವರೂ ಇವ್ವಾರೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದುವರೆಗೆ ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಅಂತ್ಯ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿಯೇ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ ಈ ರೀತಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯೇ? ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತೇ ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು, 30 ವರ್ಷಕ್ಕೋ, 20 ವರ್ಷಕ್ಕೋ, 5 ವರ್ಷಕ್ಕೋ, 5 ಗಂಟೆಗೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು. ಇದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತ್ಯ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತೀರ್ಮಾನ ವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಉಭಯತ್ರರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅದರ ಅರ್ಥ.

ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು 10 ನಿಮಿಷ ಅಡ್ಜರ್ನ್ ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ನಮಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಆಮೇರೆ ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲಿ.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಕುದುರೆಗಿಂತ ಲದ್ದಿ ಬರುನು ಎಂಬಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಇದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಎ.ಐ.ಸಿ.ಸಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಉಡಾಫ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏನು ಸ್ವಾಮಿ, ಇವರು ಅವರನ್ನು ಮೀರಿಸಿ ಹೋರಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀರ್ಮಾನ್ ರಾಚಯ್ಯನವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ 30 ವರ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊನೆಗೆ ನಾನು ತಪ್ಪು ಹೇಳಿದೆ ಅದನ್ನು ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ 30 ವರ್ಷಕ್ಕೆ, 99 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅವರು ಕೇಳಿದರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೀರಾ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ತಿಂಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 99 ವರ್ಷದ ಮೇಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಇರುತ್ತಾರೆಯೇ! ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿ. ಮೊನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಹೊರಗಡೆ ಒಂದು ಈ ರೀತಿಯ ದ್ವಂದ್ವ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ (ರಾಯಚೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಏನು ಗೊಂದಲ ಉಂಟು ಮಾಡಿದೆ ಈಗ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಪಿಸ್‌ಅಪ್ಪೆಹೆನ್‌ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಂಟರ್‌ವೀನ್ ಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ರಾಚಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದರು, ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಉತ್ತರ ಆಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಇದನ್ನು ನಬ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಅನ್ಸರ್ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಟಮ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲೇಬೇಕೆಂದರೆ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಾನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಎರ್ಲಾ ನಾಯಕರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಕೇಳಿ ಟಮ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಸೆಟರ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಆ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ತರಹ ಉತ್ತರ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಂದು ತರಹ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಶಬ್ದಗಳ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಾಕಿ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯ ಎಂದು ತಾವು ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಹಣಕಾಸು ಪಟ್ಟಿಯಷ್ಟೇ ಇದ್ದೂ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಲು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಹೇಳು ವಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನೋ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ನಿರ್ಣಯ ತಿಳಿದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಕೂಡದು, ಅಂಥ ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ರಾಜರಂತೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕುದಲ್ಲ. He is subordinate to this House. ಸಭೆಯು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅವರು ತರೆಯು ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅವರು ಒಂದು ಪಕ್ಷವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು, ಆ ಕಡೆ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವವರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಭಾ ನಾಯಕರೇ ಹೊರತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಾದರೆ ಲೀಡರ್ ಆಫ್ ದಿ ಹೌಸ್ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕ ಬೇಕು ಅಥವಾ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೌಲ್ ಅವರ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಅಂಡ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದ 104ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ 'ಲೀಡರ್ ಆಫ್ ದಿ ಹೌಸ್' ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಗಳೇನು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ :

"The responsibility of the Leader of the House is not only to the Government and its supporters in the House but to the

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

Opposition and the House as a whole. He maintains liaison between the Government and the Opposition groups in the House. He is the guardian of the legitimate rights of the Opposition as well as those of the Government. As such, he should be among the foremost champions of the rights of the House as a whole and see that the House is not denied, despite pressure from any quarter, its rightful opportunities.

The Leader of the House, it has been aptly said, should possess an intuitive instinct about what is going on in the minds of the members of both sides, and in case of any trouble brewing, he should be able to estimate the nature and extent of the commotion. When there is a strong parliamentary pressure on any matter, especially when it comes from both sides, he must be ready to bend to it."

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಧರಣಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಬಾರದು, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ನಾಪನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳುವ ಇಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅವರು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕು, ಅದರಂತೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು, ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣದ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ವಿರೋದಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖರನ್ನೂ ಕರೆಸಿ, ಮಾತನಾಡಿ ಅವರ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರು ಸರಿ ಎಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವಕ್ಕೇವೆ, ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಕೈ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಅವರು ಕೊಡಬೇಕು. ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಿರುವ ಮೂರು ಗಂಟೆ ಸಮಯ ಏನೋ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಳೆದಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡಬಾರದು. ಇದು ದೊಡ್ಡ ಆತ್ಮೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ, ಜಾಯಿಂಟ್ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ಇದ್ದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಎದ್ದು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪುನರಪಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರೆ ಮುಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುಬಹುದು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ 1967ರಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I have heard the Hon. Member He has raised various points regarding the duties of the Leader of the House. I request the hon. Member to pass on the book to me. I shall go through it and also the proceedings and give my considered ruling on the points raised by him.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನಾನೊಂದು ಕ್ರಿಯಾರೋಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದು ರೋಪವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸರಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹೇಳಬಾರದು ಎಂದೇನು ಹೇಳಿವೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಗೌರವವಿದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವಾಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ನಂಬಿಕೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ಸಂಗತಿ ಹೇಳಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ತಪ್ಪುಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಎಳೆಯುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆ ತಪ್ಪಾಗಿರಬಹುದು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದು ನಿಜ ಎಂದು

ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು, ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗಿಲ್ಲ, ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆದು ತಾವು ಹೇಳಿರುವುದು ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

† Sri K. H. PATIL.—Sir, I agree with the hon. Member Sri H. N. Nanje Gowda. The Hon. Minister Sri Puttaswamy might have told the truth and the Hon. Chief Minister might not have told the truth. The Hon. Minister Sri Rachaiah said that the Cabinet has taken a decision. There is a little difference between what the Chief Minister said and what Sri Rachiah said and Sri Puttaswamy has made it clear. After hearing all the three Ministers, I feel that Sri Puttaswamy may be correct and that the Chief Minister and Sri Rachiah are trying to hide something from this House. So, we are in a confusion. I therefore appeal to the Chair to call upon the Chief Minister to produce all the records that are relevant for the purpose. This site has been given to the Congrees and Congress is not a registered institution ; it has no legal entity. It may be a political party but it has no legal basis to own property. All these things are quite necessary to come to a conclusion. When all the records are placed before us, we will express our views, we will come to a decision and we will direct the Government. If we suspect the bona fides of the Government, we will try to dismiss this Ministry on this ground. This is another Rampriya deal. So, every material should be placed before the House.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂಗನಗೌಡ (ಲಿಂಗ್ಸುಗೂರು).—ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಚಯ್ಯನವರಾಗಲಿ ಅಥವ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರಾಗಲಿ ಸುಭಾಷ್ ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಲೀಜ (lease) ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ಡರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಾ ಹೇಳಿದರು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯು ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಲೀಜ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲು ಸರಕಾರ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದೆ, ಅದು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೂ ಇರಲಿ. ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೇ ಹೊರತು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಮನೆಯ ಲೀಡರ್ ಅಂದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಕೇಳಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಲೀಸ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೂ ಹೊರಬಿದ್ದಿಲ್ಲ ಕೇವಲ ಲೀಸ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಬೆಳೆಸಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ, ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲ. ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ? ಯಾವ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಯ್ತು? ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಆಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನಾನು ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಆಡಿದ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳಿಗೆ ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಬಗ್ಗೆ ಒಗಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದಾದು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆದರು ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಬರ ಬಾರದು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಎದ್ದುನಿಂತು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ (ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ).—ಇದುವರೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹಳ ಮುಂದಿ ನ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಇದೆ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಂದು ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಶ್ರೀ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದರು, ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ತಪ್ಪು, ರಿಕಾರ್ಡು ತರಿಸಿ ನೋಡಬಹುದು, ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಸಾರಿ 30 ವರ್ಷ ಎಂದು, ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ 40 ವರ್ಷ ಎಂದು, ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ 99 ವರ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಮೇಲೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವಾಗ ಮುಂಚೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿದು ನಿರ್ಣಯಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದರು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಎದ್ದು ಮಾತನಾಡಿ ಗೊಂದಲವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರು. ರಿಕಾರ್ಡು ನೋಡಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಕೊಡುವಾಗ ಏನು ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂಬುದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕು, ಅದು ಉಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಹೇಳುವಾಗ ಹೇಗೆ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಭೆಯ ಗೌರವ ಕಾಪಾಡಬೇಕು, ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ದಾರಿ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುವಾಗ ನುಮ್ಮನಿರಲು ಹೇಗೆತಾನೆ ಸಾಧ್ಯ? ತಾಳ್ಮೆ ಹೇಗಿರುವುದು? ಆದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಆಡಿದಂತೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯೇ ಅಥವ ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ರಿಕಾರ್ಡು ನೋಡಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದು ಅದರೂ ಸರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಯಾರು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಗೈಡೆನ್ಸ್ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರೈಸ್ ಮಾಡಿರುವ ಪಾಯಿಂಟಿಗೆ ಉತ್ತರ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

5-30 P.M.

Hon. Member Sri H. N. Nanje Gowda wanted me to say as to what role was played by the Hon. Minister for Parliamentary Affairs in this. I do not understand how any motive can be attributed to any one. I am grateful to the Hon. Member Sri Nanje Gowda for expressing his regret for having used certain words. I know the hon. Member is not a person to offend anybody and least the Chair. This is a matter, which, of course, is not free from doubt. We have spent about 3½ hours on this. The doubt that has arisen is that the Hon. Deputy Minister for Agriculture said something, the Hon. Minister for Agriculture said something. Then the Hon. Minister for Labour and Parliamentary Affairs said something. And finally the Hon. Chief Minister also said something on this subject. There was not perfect harmony between all these statements. Therefore, the statement made by the Hon. Chief Minister may be accepted. I have no objection if the Hon. Minister for Parliamentary Affairs were to explain the position.

Sri K. H. PATIL.—Is it not possible to get the documents produced befor the House, Sir?

Mr SPEAKER.—Let the Hon. Member point out the authority on which I can order the Government to produce the documents!

Sri H. N. NANJE GOWDA.—When we accept the statement of the Hon. Chief Minister, it means that the other Ministers have misled the House, and they must withdraw.

Mr. SPEAKER.—It is not like that. There is no such inconsistency between these statements. It is only a question of harmonious interpretation. It is not proper to attribute any motive to any Member or Minister. I just now received a copy of the statement made by the Hon. Chief Minister, and it should be taken to be an authoritative one. I think, the Hon. Minister for Parliamentary Affairs wants to say something, and he may do so.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಹಳ ನಮ್ರವಾಗಿ ಏನಂತಿ ನೂಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಬಹುಶಃ ನಾನ ಇನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ವಾಕ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಆ ಮಧ್ಯೆ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದು ಆ ಮಧ್ಯೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭಾಷಣಗಳು ಆದವು. ಆದರ ಮೇಲೆ ನಾನು ಏನೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಅಥವಾ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಾನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಸಭೆಯನ್ನು ತಪ್ಪು ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಎಳೆದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Sir, when the ruling has already been given, what is the fun of the Hon. Minister arguing the same point?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ನಬನ್ಯರು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದಾದ್ದನ್ನು ಹೇಳ ಬಹುದು ನಮಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಪತಿಯಾಗಿ ಹೇಳತಕ್ಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ತಪ್ಪು. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ನಾನು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಆಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಂಡೀಷನ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೂ ರಾಚಯ್ಯನವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೂ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ, ಅನೇಕ ಬೇಳೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಒಂದೊಂದು ಮಾತು ಬರುತ್ತದೆ.

Sri K. H. PATIL.—Sir, I rise to a Point of Order. The Hon. Speaker has categorically made it clear in his Ruling that there is some difference in the statement made by the four Ministers. Having once accepted the Ruling, can any Member—even though he is from the Treasury Bench—make any statement challenging the Ruling? With great respect to the Hon. Minister Sri Puttaswamy, I should say that he is not right, he is not within his limit to contradict the Ruling. He is also not competent to say anything more than what he has stated already, because unless the documents are here before us, it is very difficult to believe the version that has been adduced by the Treasury Bench.

Mr. SPEAKER.—I said that there are certain matters not in harmony with each other, and that is why I permitted the Hon. Minister

(MR. SPEAKER)

for Parliamentary Affairs to find out whether all the matters can be harmonised. He is trying to do it to clarify the position, and he is perfectly right in doing it.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈಗ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅನ್ಪದ ಕೊಡದೆ, ಈಗ ಎದ್ದಿರುವ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಅಟ್ಟೆರು ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ತಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಓದುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: "ನನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಸುಬಾಷ್‌ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ಆಗಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಕಟ್ಟಡವಾಗಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸುವವರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಣಯಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ಬಹುಶಃ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿದರೆ ಆದೇ ಕೊನೆಯಲ್ಲ. ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವ ಸಮಿತಿಯು ಒಪ್ಪುತ್ತದೆಯೋ, ಒಪ್ಪಿದರೆ ಯಾವ ಕಂಡೀಷನ್ನಿನ ಮೇರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಇಷ್ಯೂ ಆದಮೇಲೆ ಫೈನಲ್ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವ ಸ್ಥಳ ಯಾವ ಕಂಡೀಷನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಯಿಕವಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಯಿಕವಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ನಡೆಸಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಆರ್ಡರನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿನಯದಿಂದ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಓದುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ, ಏನೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬರಬಾರದು. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

> "ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಖಾಯಂಆಗಿ ಒಂದು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿದೆ. ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವಾಗ ಸರ್ಕಾರವೇ ಏಕೆ ಅದನ್ನು ನಡೆಸಬಾರದು! ಈ ವಿಚಾರ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆಯೇ! ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದು ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಹೀಗೆ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಈ ಜಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಏಕೆ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವ ವಿಚಾರಮಾಡಬಾರದು! ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಅವಕಾಶ ಕೈಬಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೀರಾ!

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಬಹುಶಃ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ಸ್ಥಳ ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಸ್ಥಾಯಿಕ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಕಂಡೀಷನ್ ಯಾವರೀತಿ ಹಾಕಬೇಕು, ಏನು ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕಬೇಕು, ಪ್ಲಾನ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡೂ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಪಶೀಲಾಗಿ ಇಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್

ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ದೇಶದ ಹಿತ, ರಾಜ್ಯದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡ ಬಹುದು, ಅಲ್ಲದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ಸ್ಥಾಯಿಕವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ,ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಮುಂದೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.''

ಇದು ಒಂದು. ಹಾಗೆಯೇ ಪುನಃ ಮುಂದುವರಿಸಿ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

''ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಷರತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದೆ, ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮುಂಚೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾಯಿಕವಾಗಿ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್ ಆಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆವೆ ಎಂದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೀವು ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಆರೀತಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ದಿನಂಪ್ರತಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು ಮುನ್ನ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆಮಾಡಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಭಯ ಎಂದರೆ, ಇದನ್ನೇ ಒಂದು ಪ್ರಿಸೀಡೆಂಟ್ ಅಂತ ಮುಂದೆ ಕ್ವೋಟ್ ಮಾಡಬಾರದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದೆ, ಈ ತರಹದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಳವಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಪ್ರಿಸೀಡೆಂಟ್ ಅಂತ ಕ್ವೋಟ್ ಮಾಡದಂತೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.''

ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅತಿವಿನಯದಿಂದ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಚಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಾಗಲೀ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಾಗಲೀ, ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಾಗಲೀ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದು ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಆದರೆ, ಯಾವ ಪರತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಬಾಡಿಗೆ ಮೇಲೆ, ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಇರಬಹುದು. ಅದು ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಸೇರಬೇಕೆಂಬುದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಅಲ್ಲ.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—On a point of order under Rule 311. He is misleading the House. Again he is mis-interpreting. Mr. Rachiah told in the first instance that it is leased out for 10 years. For the second time, he told that it is leased out for many years. You cannot interpret now.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಮ್ರವಾದ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನದು ಆ ಕಸುಬಲ್ಲ: ನನ್ನ ಕಸುಬಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ತಪ್ಪುದಾರಿ ತೋರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಡುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೂರು ಜನರ ನಿಲುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದಂಥ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು 'ನಿಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಮೇಲೆ, ಟರ್ಮ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಕಂಡಿಶನ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ, ಹಾಗಿದ್ದ ಮೇಲೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಏನು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಪ್ರಯೋಜನ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನನ್ನ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಹೇಳಿದರೆ, ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ಅಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿ ನನಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ನಾನು ಬಹಳ ಕೃತಜ್ಞನಾಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಬೇಳೆ, ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಈ ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಇಂಥ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದಂತಹ ಅತ್ಯಪ್ಪ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಹಲವು ಕಾಲ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದರು ಈಗ ವಕೀಲ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅದಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳ ಮೇರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರದ್ದೇ ಆದಂತಹ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದರು : ''ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಿಮವಾದ ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಶರತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲೇ ಕೇಳಿದೆ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮುಂಚೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಳವಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟ್ ಅಂತ ಕ್ವೋಟ್ ಮಾಡದಂತೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲ, ರಾಜಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನಿದೆ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಏನಿದೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನಿದೆ' ಇದರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಾರ್ಮನಿ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ರಾಜಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ' ನಾನು ಬಂದಾಗ ಈ ವಿಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗಾಗ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ, ಎಂದು. ಇದರ ಬೇರೆ ನಾನು ಏನೂ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಮೇರೆ ತಾವು ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಿದಿರಿ. ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು, ಚನ್ನಯ್ಯನವರು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಖಡಾಖಂಡಿತವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅವನ್ನು ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅವರೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬದ್ಧರಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರೂ, ಈ ಮಧ್ಯೆ ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿದರು, ಆಗಲೇ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದೆ, ಮ್ಯಾಟರ್ ಆಫ್ ಡಿಜ್ಯೆಲ್ಸ್, ಟರ್ಮ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಕಂಡಿಶನ್ಸ್ ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಇವರನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಭೇಟಿ ಮಾಡುವುದು ಏಕೆ? ಸಮಾಲೋಚನೆ ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಇವರು ಲಾಯರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಏನು ಈಗ ಈ ಟರ್ಮ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಕಂಡಿಷನ್ಸ್ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಆಗುವ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಆ ರೀತಿ ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಈ ತರದ ಒಂದು

ವಿಚಾರವಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರ ಅವರಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವುದು ನಿಷ್ಫಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಆದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೀವು ಏನು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ನಾಟಕದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತೀವೆ, ನಮ್ಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಅಪಹಾಸ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಗೌರವ್ಯವಾಗಿಟ್ಟು, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ರಾಮ ಪ್ರಿಯದ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ಬಂದು ಅನೇಕ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಮುಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ, ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಆ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟದ್ದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ 100 ರಷ್ಟು ಉಗ್ರವಾದ ಕೆಲಸ ಇದು. ಇಂಥದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಪಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾವು ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ನಮಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರೇ ಆಗಲಿ, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಂಶವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ, ಈ ಸಭೆಯ ನಂಬಿಕೆಗೆ ನೀವು ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತೀರಿ. ಆ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯು ಎ. ಐ. ಸಿ. ಸಿ. ಅಧಿವೇಶನ ಮಾಡಿದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಲೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗಾಗಿ ಆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

6-00 P.M.

Mr. SPEAKER.—I am just putting across certain points to the Hon. Leader of the Opposition. Let us forget what has happened, on this understanding that the statement made by the Hon. Chief Minister may be accepted as final by the Leader of the Opposition and other Leaders of Parties. The Chief Minister is the head of the administration and therefore his statement should be accepted as final by all the members.

Sri K. PUTTASWAMY.—That would land me in a rather very compromising position.

Mr. SPEAKER.—I am saying that the Chief Minister's statement should be accepted as final.

Sri K. H. PATIL.—Sir, the Speaker should call for all the relevant records and files.

Mr. SPEAKER.—I have absolutely no objection for that. But there is no authority under the Constitution or under the rules vested in the Speaker to order the the Government to produce their files. If the members can show that the Speaker has such an authority, I will consider it.

Sri K. H. PATIL.—But the Hon. Speaker has every right to bring moral pressure on the Government to produce the files. If they have a clean slate, let the Government produce the files and document.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ ಯಾವ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಈ ಸಭೆಗೆ ಮುಚ್ಚಿಡಬಾರದು. ಇದು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ, ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಿಸ್ ಲೀಡ್ ಮಾಡುವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ನುಳ್ಳು ಹೇಳಿದರು ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದು, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಮರೆ ಮಾಚಿದ್ದರೆ ಅದು ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಫೆನ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—Without casting any aspersion upon any hon. Member or the Hon. Minister as ragards what is stated, I am putting forward in the interest of the work of the House, one proposition before the Leader of the Opposition and Leading members of the Opposition that the Statement made by the Chief Minister should be accepted.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಖೈರು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದೆವು. Our objection started with the statement of the Chief Minister. It is not a clear assurance to the Opposition Party Leader.

Mr. SPEAKER.—Consultation means consultation. It cannot go beyond consultation.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ಜಾಗವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿವೆ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಇದ್ದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಚಯ್ಯನವರ ಹೇಳಿಕೆಯಾಗಲೀ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಗಾಗಲಿ, ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಗಾಗಲೀ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ವಿವರಗಳು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈಗ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ಪದೇ ಪದೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇದೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಜಾಗವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿವೆ, ಇದರ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ಪರತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಬಹಳ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಾದ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮಾಡಲಿ, ಏನೋ ಮರ್ಯಾದೆಗೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಮರ್ಯಾದೆಯ ಮೇರೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿ. ಏನೋ ಮರ್ಯಾದೆಗೋಸ್ಕರ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಜನತೆಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಒಂದ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪುಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಒಂದು ಲೋಪ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—Bangalore City is a part of the entire State of Mysore. It is not a question of satisfying one town or one city. More than that this city of Bangalore which is the capital of the State, does not belong only to people here but it belongs to the entire State and the entire State is represented in this body which is supreme. We are all

governed by the Constitution. Constitution is supreme. I am stating these points for the consideration of the hon. Members. I just permitted the Leader of the Opposition to raise the point about which he was anxious and the Chief Minister replied to that. I permitted on the assurance that he wanted to give notice under rule 312. He did it and I accepted it and the discussion went on. While permitting notice under rule 312 I thought it would shorten the whole thing and the normal proceedings can go on to the advantage of all the hon. Members. Now it seems to me that we are not coming to any decision, and I am unable to bring the two sides together. Of course, I must say that I have become helpless in the matter. Therefore the only way to end this sort of discussion is far an hon. Member to move a motion upon which a decision of this House can be taken and I can allow it. We have taken oath of allegiance to the Constitution; let us abide by it. The Constitution is final and the rules regulating the procedure in this House are final. Therefore if any member wants a decision of this House to be taken, let a regular motion be moved under the Rules of Procedure. I will consider that motion and try to help the members to come to a decision in the matter. In the absence of such a motion, I request the hon. Members to stop this kind of discussion because no discussion can take place except on a motion.

AN HON. MEMBER.—Let us now adjourn.

Mr. SPEAKER.—The time is up to 7 p.m. and I am going to sit up to 7 p.m. Therefore, if the members want to have a decision in this matter, let them move a motion. Let us stop this and continue the work.

Sri K. H. PATIL.—On a point of order.

Mr. SPEAKER.—There can be no point of order against the ruling of the Chair.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—We are seized of this matter. That being so, how can we give another motion ?

Mr. SPEAKER.—The hon. Member is probably talking out of ignorance. A request was made to raise the matter under rule 312. It is not a motion. It is only a point and explanation was given by the Chief Minister. It is not a motion.

Sri L. SRIKANTAIAH.—Sir, you were pleased to state that motion is not there. But you yourself was pleased to state "Will the House accept the Chief Minister's statement". That is the point at issue. The Chief Minister's statement is not clear. We wanted to clarify the matter.

Mr. SPEAKER.—I am not here to interpret. That statement is there. The hon. Members are at liberty to interpret. I only want to say it is only a point and no motion is before the House.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—The Chief Minister is not a dictator. He can be summoned and asked to explain.

Mr. SPEAKER.—There is no scope for further discussion here. If the member wants to move a motion, he may do so. I will permit.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನಾವುಗಳು ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆಯಿಂದ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇನೂ ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಿಕಳಿಸಿ. ಅವರು ಬಂದು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಕೊಡಬೇಕು. That will end the matter. We do not want to have a bad name. Why should the names of our leaders be dragged into this? ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಿಡುವುದು ನಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ನಾವು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳಂತೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೇಳಿಬಿಡಲಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪನಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೇಳಿಬಿಡಲಿ. ನಾವು ನುಮ್ಮನೆ ಗಾಳಿಗೆ ಗುದ್ದಿ ಕೈನೋಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—It is not fair to attribute motives. No hon. Member should attribute motives. If members want a decision of this House let a proper motion be moved under the rules. At present there is no motion before the House.

Sri B. P. GANGADHAR.—I agree, motives should not be attributed to anybody. In fact we may have the impression that no motive is there. But what they are doing is beyond doubt and there is all the motive about it. They want to knock off this property. We want to dissociate ourselves from that.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾವು ಬಹಳವಾಗಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರುವುದು ನಮಗೆ ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸುವವರೆಗೂ ನಾವು ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೂರು ರೀತಿಯ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದು ಸರಿ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಏನೋ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕರೆಸಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ತಾವು ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ಅದುವರೆಗೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದಂತೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಕೇವಲ ಕೇಸ್‌ವರ್ಕರ್ ರೀತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಲಿ. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಲಿ, ಅದನ್ನು ದೇಶದ ಜನರು ಸಹ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೊರಗೆ ತಾವು ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಭೆಯ ಒಳಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಜವಾಬುದಾರಿ ಹೊತ್ತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಸ್ಯಾಮಿ, ಇದುವರೆಗೆ ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಆಗಲೇ ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವ ಹೇಳಿಕೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರೋಧವಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ತಾವು ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಯಾವ ವಿಚಾರಗಳೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕ್ಲಾರಿಫೈ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲ ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿವೆ ಇದರಲ್ಲ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಭೇದ ಭಾವವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಶಂಕೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು

ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದರೂ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ವರು ವಿಶದೀಕರಣ ಮಾಡುವಾಗ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ಇದರ ಡೀಟೆಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದಾಗ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಇನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಗಲೇ ಇವೆರೆಲ್ಲಾ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲೀ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲೀ ಹೇಳಲೇಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದವರು ತಮಗೆ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಯಾವ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಹೇಳುವುದು ನನಗಂತೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರೊಬ್ಬರಿಗಾಗಿಯೇ ಏನು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು? ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇತರ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡೇ ಇರಬೇಕೇನು? ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಕಂಡು ಬಂದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ ತಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ. ಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದು ಖಂಡನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತಂದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಯಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತೀರಾ ವಿಷಾದಕರವಾದುದು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಅಟಿಟ್ಯೂಡ್ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಂಥ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವೂ ಅಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಸಭೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿ. ಈ ರೀತಿ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಬಿಡಿ. ಮುಂದಿನ ಸಭಾಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಡಿ.

" † ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಇಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಆತಂಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆತಂಕ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಜನ ಜನತೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದು ಇರುವ ಡೆಮಾಕ್ರಟಿಕ್ ಸೆಟ್‌ಅಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಪ್ಪೊತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದಂತಹ ವಿಚಾರ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ. ಇದು ಇಡೀ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಪ್ಪೊತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನಡೆಯಲು ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರಿಂದ ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದರ ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ, ಇದರ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಹಾಜರುಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಪಕ್ಷದವರು ನಡೆಸುವ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಲಂಚಗುಳಿತನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂತಹ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಆತಂಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆತಂಕ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್‌ರವರು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರೇ ಹೇಳಲಿ. ಮುಂದೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—As the Speaker of this House, I am not concerned. with what the members should do and what should be their decision. I am concerned with the regulation of business here. I have already made it clear that no discussion can be conducted without a motion. When there was no motion here, only at the request of the hon. Leader of the Opposition I permitted the matter to be clarified by the Chief Minister under Rule 312. I now bring to the notice of this House that there can be no motion under Rule 312. So no discussion can take place. I think the discussion on this point should be stopped absolutely. If the Opposition wants to have any motion, I welcome it provided they satisfy the rules; they can seek the decision of the House. In the absence of a motion, I request the hon. Members to resume the normal function of the House today, namely, General Debate on the Budget Estimates. On this point, I am not going to permit any discussion in one way or the other. Let it be understood in a very, very absolute sense.

Sri K. H. PATIL.—* * * *

Mr. SPEAKER.—Nothing should be recorded on this point.

* * * *

Point *re*: Not recording of the proceedings of the House under orders of the Chair

6-30 P.M.

† Sri L. SRIKANTAIAH.—Sir, you have directed the staff not to record the proceedings. Has it been said that the members are obstructing the proceedings and have you given a ruling to that effect? Now, the discussion has all along been going on and you have been asking us to bring a motion if this matter is to be discussed. Our contention is that the House is already seized of this subject and the only question for consideration is whether the statement made by the Chief Minister is clear or not clear. Our contention is that the statement is not clear whereas you have been contending that the statement is all-comprehensive and quite clear. We have expressed a doubt and our Leader of the Opposition has cryptically said that the Chief Minister has misled the House. On the one hand they say that the whole land grant to the Congress is suspended while on the other hand they say that have taken a decision and that only the details are being discussed. Now, what is the stand? You have been appealing to us to accept the statement of the Chief Minister. The whole thing is proceeding on a legal basis and discussion is going on on a crucial point. I therefore fail to see eye to eye with the Chair when it is directing the staff not to record the proceedings.

---

* * * * Matter not recorded as ordered by the Chair.

Sri K. H. SRINIVAS (Sagara).—Can those matters which have been ordered not to be recorded, be taken cognizance of by the House ?

Mr. SPEAKER.—I am taking the initiative myself.

† Sri M. NAGAPPA.—Sir, rule 314 says :

> "The Secretary shall cause to be prepared a full report of the proceedings of the Assembly at each of its sitting and shall, as soon as practicable, publish it in such form and manner as the Speaker may, from time to time, direct."

Rules 315 and 316 relate to expunction of words from debates. So, in this chapter the Chair has not been given any powers to direct the staff not to record the proceedings. On the contrary, everything that transpires in the House has to be recorded. Suppose tomorrow something happens on the floor of the House and if the Chair directs the staff not to record the proceedings, then there will be funny things on the floor of the House. Therefore, under rules 314, 315 and 316 the Speaker has no powers at all to direct the Reporters not to record the proceedings of the Hause ; he has only the right of expunction of words from debates. I hope he will concede this point.

Mr. SPEAKER.—A point is raised whether the Chair has got any power to direct the Reporters not to record the proceedings which are not according to the Rules. The proceedings of the House are to be conducted in accordance with the provisions of the Constitution and the Rules of Procedure and Conduct of Business of this House. Take for instance rule 146 which runs as follows :—

> "Save in so far as is otherwise provided in the Constitution or in these rules, no discussion of a matter of general public interest shall take place except on a motion made with the consent of the Speaker."

The other rule to which I wish to make a reference is rule 325 which says :

> "All matters not specifically provided for in these rules and all questions relating to the detailed working of these rules shall be regulated in such manner as the Speaker may from time to time direct."

Therefore, only matters which are in accordance with the Rules of Procedure and the provisions of the Constitution have a place on the records of this House. Matters which are against the Rules of Procedure and the provisions of the Constitution cannot be considered to be regular proceedings. I have already said that there is no motion before the House which is under discussion. A clarification was sought by the Hon'ble the Leader of the Opposition and it has been given. It may be that the clarification is not to the satisfaction of the Leader of the Opposition and of certain members of the Opposition ; that is another matter. The Chair has no power to direct a Minister or a member to

(MR. SPEAKER)

speak in a particular manner or give a particular assurance; that is beyond the competence of the Chair. Therefore, the Chair is perfectly within the powers conferred on it under rule 325 to say that matters which are not in accordance with the Rules of Procedure and the provisions of the Constitution need not be recorded by the Reporters.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳೂ ನಡೆಯಬೇಕು. ಆದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಯದಂಥ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವಂಥ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಅನೇಕವಿರುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ಈವೊತ್ತು ಬಂದಿದೆ. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಮೋಷನ್ ಇಲ್ಲದೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಕೂಡದು ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಚೇಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು, ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯ ಅರ್ಥ ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಆಗ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ವಿವರಗಳು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಏನೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆ ಸಾಕು ಎಂದು ತಾವು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇವೊತ್ತು ಚರ್ಚೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಇದರ ತೀರ್ಮಾನ ಹೇಗಾದರೂ ಬಗೆಹರಿಯಲೇಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಮತ್ತೊಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನೂ, ಸಭಾ ನಾಯಕರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದು ರಾಹುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಮಧುರವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಉಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮತ್ತೊಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸಭೆ ವೇಳೆ ಮುಗಿಯುವುದರಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನಾಳೆ ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಏನೂ ಆಗಿಲಲ್ಲ, ಆಗುವ ಸಂಭವವೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಸೂಚನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನ ನಿಷ್ಫಲವಾಗಿದೆ, ಆದರಿಂದ ಏನೂ ಫಲ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಸಭಾ ನಾಯಕರನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವತ್ತಿಗೂ ನಾನು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ.

I am interested in bringing about harmony between the various sections of the House. That is my interest and I shall try to set up a precedent. I think, the way in which we should conduct ourselves is thousand times more valuable than a piece of land. Without meaning any offence to anybody I should say there should be certain method of dealing with things, we should all try to come to certain understanding. Unfortunately that understanding has eluded us. But the hon. Members should not behave in a manner which is contrary to the Constitution or the Rules. These Rules are framed by the entire House. Let us maintain certain standard of democratic principles. If you come to an understanding, nobody would be better pleased than myself.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ತಾವು ಈಗ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಎತ್ತರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ

ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಗಹನ ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದಾಗ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ, ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಲು ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಿರಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಾಳಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಪಕ್ಷದ ಹಿತಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಂಥ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಇದ್ದು ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ! ನೀವು ಇದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡೇ ಶಾಸನಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅಕೃತ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವಾರದು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗಲಾದರೂ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಭೆಯನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದರಿ ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅದೆಲ್ಲ ಗೋರ್ಕಲ್ಲ ಮೇಲೆ ಮಳೆ ಸುರಿದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಾಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ತಮಗಾದರೂ ಇದೆಯೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಸಭಾ ನಾಯಕರು, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಗೊಂದಲವಾಗಿರುವಾಗ ಪಕ್ಷದ ಹಿತಸಾಧನೆಗಾಗಿ ದೇಶದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೀರೆ ಎಂದು ಸಭೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಆಕಾಶದಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯೊಳಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು, ನಮಗೆ ಬಹುಮತವಿದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ, ಅಧಿಕಾರ ದಂಡವಿದೆ, ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದೇಒಂದು ಒರಟುತನದಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳಾದ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಅವರು ಮುರದ ದಿಮ್ಮಿಯಂತೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಜೀವಕಳೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕು. ಇವರು ದೇಶದ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಇಂಗಿತವೆಂದರೆ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ರಾಭವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರಿಗೇಕೆ ಈ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಿ ? ಇಂದು ಇಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ತಿರಾಂಜಲಿ ಕೊಡುವುದು ನೀತಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತನ್ನಿ, ಅದರಮೇಲೆ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅದುವರೆಗೆ ಸಭೆ ಮುಂದುವರೆಸೋಣ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಗೂಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದ. ಆದರೆ ಇದು ಓಟಿಗೆ ಹಾಕಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದ್ದರೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದು ಓಟಿನಿಂದರೇ ನಿರ್ಣಯಮಾಡುವ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಮೇಲುಪಂಕ್ತಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲ ಹಾಕಬೇಕು. ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧರಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲ ಎಂದು ನಾನು ಇಷ್ಟೆರ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ನನ್ನ ಹಾಗೇ ವಿಶ್ವಪರ್ಯಟನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಾದರೂ ಕೂಡ ಹೀಗೆ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲ ನಾನಾರ್ಕಾರು ಮ್ಯೂಸಿಯಂಗಳಿವೆ, ಸರಕಾರದವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಅಲ್ಲರುವ ಜನರು ಇಡೀ 365 ದಿವಸ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೋಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸರಕಾರ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡಿದೆ. ಮ್ಯೂಸಿಯಂ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲರುವಂತೆ ಇಲ್ಲೂ ಮಾಡಿದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಸರಕಾರ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಈ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯೇ ? ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಯಮಾವಳಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯದಿದ್ದುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ನೊಂದಿದೆ. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಶಾಸನಸಭೆ ಆಡಳಿತ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಡೀ ಭಾರತ ಮನಗಂಡಿದೆ, ಈ ಸಭೆ ಖಂಡಿತ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆದಿಲ್ಲ, ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊಡೆದಾಡಿಲ್ಲ. ನಿಯಮಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಇಲ್ಲ, ನಿರ್ಜೀವ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲ ಇದ್ದಂತಿದೆ ಎಂದು ಟೀಕೆಮಾಡಿದರು. ಯಾವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯೂ ಸರಕಾರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ: ನಮ್ಮ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕಠಿಣವಾಗಿ ಹೇಳುವಾಗಲೂ, ಕಠೋರ ಸತ್ಯ ಹೇಳುವಾಗಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ನಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ನೋವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾವು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನಾವು ನಿರ್ಜೀವಿಗಳಂತೆ ಇದ್ದೆವು, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನೂ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿಲಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಬಾರದು ಪ್ರಜಾನತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ತಳೆದಿರುವ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಮಿಸ್ಟೇಕಿಂಗ್ ದಿ ಟ್ರೀ ಫಾರ್ ದಿ ವುಡ್, ಹೀಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾನತ್ರೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಈ ಸಭೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಭಯಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಗಮನಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಆದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳುವುದು ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ, ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಬೇಕು, ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಬೇಡ. ಈ ದಿವಸ 2 ಗಂಟೆಯಿಂದ 7 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಈ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸಲು ಜಾಗ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಅನೇಕರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ, ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ನಾವು ಆಖೈರಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವುದು ಈ ಸಭೆಯ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಮಾಡವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಈಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಪುನಃ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿ ನಾವು ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇತರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ, ಕೊಡಬೇಕೆ, ಬೇಡವೆ, ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ವಿವರಣೆ ಹೇಳಿದಮೇರೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯು ಸರಕಾರದ ನಿಲುವು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಇನ್ನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಗಹನವಾದ 69—70 ಆಯವ್ಯಯದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಉದ್ಯುಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಯಿತು.

7-00 P. M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಹತ್ತು ಸಾರಿ ನಾವು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದು ಅನುಚಿತ, ಆದರೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಮಾತನಾಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ರಾಚಯ್ಯನವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ, ಕ್ರಿಯಾರೋಪವಿದೆ, ಮಿಸ್‌ಲೀಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬ ನಿಲುವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇದೆ ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—What does Sri Shivappa say ?

Sri S. SIVAPPA.—We shall take it up tomorrow.

Mr. SPEAKER.—That is a matter to be decided.

Sri D. M. SIDDIAH (Beligere).—I do not understand the Hon. Speaker asking the leader of the Opposition for his opinion. What

the Hon. Minister has said on this side has to be taken for granted. He has said the truth. I think it is not for the Hon. Chair to ask whether the Leader of the Opposition is agreeable to that.

Mr. SPEAKER.—I have stated the position of the rules that discussions and decisions of this House are final and none else could have their say in any matter, and for recording decisions a motion is necessary. In view of the statement made by the hon. Minister for Law and Parliamentary Affairs I want to konw whether all the Members are amenable to create an atmosphere which is consistent with the dignity of this House. The House will now rise and meet again tomorrow at 1-00 P.M.

The House adjourned at Three Minutes past Seven of the Clock to meet again at One of the Clock on Thursday, the 27th February 1969.

WD 12495—GPB—600—3-7-1969